ཀུན་མཁྱེན་བློ་རིག་མཐའ་དཔྱོད།

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

(སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་ཟླ་མཛོད།)

www.gomanglibrary.com

[illegible]

[༠༥༨༣]

མཚན་བྱང་།

༄༅། །བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉུང་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་མཛེས་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེ།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་དྲ་མཛོད་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོའི་ཟླ་བཞི་བར།

པར་ལེན་དྲ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ཞུ་སྒྲིག་པ། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

འཕྲུལ་རིག་བཟོ་མཁན། ཤེས་ཚང་ལྷུང་སྒྲུབ།

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞིའི་བདག་དབང་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཆོག་མཆན་

མེད་པར་གང་བྱུང་དཔར་སྐྲུན་བྱ་མི་ཆོག

༄༅།། བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉུང་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ན་མོ་ཤྲཱི་མཉྫུ་གྷོཥཱ་ཡ་སྭ་ར་སྭ་ཏྱཻ་ཙ་མ་ཧཱ་ཧྐླི་མེ་པྲ་ཡ་ཧཱུཾ།
སྲིད་ཞིའི་ཕུན་ཚོགས་ཀུན་བསྐྱེད་རྒྱལ་རྣམས་དང་།།
བློ་གཉེར་འཇམ་དབྱངས་ཡབ་ཡུམ་ལ་བཏུད་དེ།།
བློ་ལ་གཞན་སྡེའི་བརྟགས་དང་བྱིས་རྣམས་ཀྱི།།
འོལ་ཚོད་མུན་བསལ་བློ་གྲོས་འབུམ་བཞད་བྱ།།

དེ་ལ་འདིར་བློ་རིག་གི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ཡུལ་ཅན་བློ་དང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུང་འགོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། རང་སྡེའི་བློའི་དོན་འཆད་པར། རྣམ་འགྲེལ་ཚད་མ་གྲུབ་པའི་ལེའུ་ལས། ལུས་ཀྱི་ཕྱུལ་བྱུང་འགྲིབ་མེད་པར།། བློ་ཡི་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས།། ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཕྱུལ་བྱུང་དང་།། འགྲིབ་པ་དག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན།། ཞེས་བྱུང་། གཉིས་པ་ལ། མཚན་ཉིད། རྣམ་གྲངས། དབྱེ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རིག་པ་དེ་བློའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། ཤེས་རབ་དང་ཚད་མ་ལྟ་བུ། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རིག་པའི་དོན་ཡོད་དེ། ཡུལ་འཆར་བ་དང་སྣང་བ་དེ་ཡུལ་དེ་རིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། རྣམ་གྲངས་ཡོད་དེ། བློ་དང་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་གསལ་བ་རྣམས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་དེ། གསལ་བའི་

ཐེམ་མིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ངེད་ཀྱི་བློ་རང་ཉིད།། གསལ་བའི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་ཞིང་།། ཞེས་བྱུང་། ཡང་རྒྱས་པར་བརྗོད་ན་རང་ཡུལ་སྣང་བའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་བློ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བློ་ལ་བློ་འདོད་ན།། བློ་ནི་རང་ཉིད་རིག་པར་གྲུབ།། ཅེས་སོ།། རང་ཡུལ་གསལ་བའི་ཐེམ་མིན་ཡིན་པ་དེ། རང་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་ཕྱིར་དོན།། དེ་ཡི་ངོ་བོ་རབ་གསལ་ཡིན།། ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། ཤེས་པ་ནི་གསལ་བ་ཡིན་ན་གསལ་བར་མ་གྱུར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཐེམ་མིན་ཞེས་པ་འགལ་ཟླའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། ཤེས་པ་ཐེམ་མིན་ལོག་པ་སྟེ།། ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། རྣམ་ཤེས་ཐེམ་པོའི་རང་བཞིན་ལས།། བཟློག་པར་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བ་སྟེ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རིག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་བློ་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རང་རིག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ལོ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་རིག་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་སྣང་བའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་བར་ཐལ། རང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་ཡུལ་སྣང་བའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ། དེ་གསུམ་ལ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་འདྲ་རྣམ་མཤར་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་རིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དེ་ཡི་རང་གི་རིག་པ་ནི།། བྱ་དང་བྱེད་

པའི་དངོས་པོར་མིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ལ་རང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མཤར་བར་ཐལ། རྣམ་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱན་རང་འགྲེལ་ལས། རྣམ་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་པའི་ཚུལ་ལས་བརྗོད་པ་ལྟ་བུར། རང་རིག་པ་ལ་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མི་འཐད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་གཉིས་སྣང་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་རྣམ་བཅས་ཀྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ངམ་ཡུལ་གང་གི་ཡང་རྣམ་པ་མི་སྣང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། འཛིན་རྣམ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བཟུང་རྣམ་དང་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་དང་། སྐྱོང་ཚམ་རང་རིག་དང་འཛིན་རྣམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་རྒྱན་ལས། སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ལྟ་བུ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་ཆ་དང་། སྐྱོང་ཚམ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པའི་དང་པོ་བཟུང་རྣམ་དང་། གཉིས་པ་ནི་རང་རིག་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། དེ་སོགས་ཞིབ་ཆ་མང་། ཡང་བོད་ཀྱི་རྟོག་གེའི་དབང་པོ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ལས། ཡུལ་རིག་པར་བྱ་བ་བློའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན། བློ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སྣ།

གསུམ་པ་ནི། དབྱེ་བ་དྲུག་ཡོད་དེ། རྟོགས་བློ་དང་མ་རྟོགས་པའི་བློ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་དང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གཉིས་སུ་དང་། རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་སུ་དང་། མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་དྲུག་ལས།

དང་པོ་ལ། རྟོགས་པའི་བློ་ནི་ཚད་མ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་

རྣམས་ཀྱིས་མ་ངེས་ལ།། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་དེ་ཡུལ་ཡིན།། ཞེས་བྱུང་། རྟོགས་པའི་བློ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བློ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་དེ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པ། བློ་དེས་ཆོས་དེ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། བློ་དེས་ཆོས་དེ་ངེས་པ་ན་རང་གི་བཟློག་ཟླའི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲ་མི་རྟག་པར་ངེས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ངེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད།། གནོད་བྱ་གནོད་བྱེད་ངོ་བོའི་ཕྱིར།། ཞེས་གསུངས་སོ།། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་རྟོགས་དང་། ཤུགས་རྟོགས་གཉིས་ལས། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱིས་སྔོན་པོ་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲ་བྱས་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་བྱས་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ།། དངོས་སུ་རྟོགས་པ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ན་ཡུལ་དེ་གསལ་བར་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གསལ་བར་སྣང་བ་ཅན་བློ་གང་།། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་མེད་འདོད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་གི་མ་ཁྱབ་མཚམས་ཀྱི་རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཤེས་གང་གང་ལ་སྒྲ་དོན་འཛིན།། དེ་ནི་དེ་ལ་རྟོག་པ་ཡིན།། ཞེས་དང་། མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས་ཀྱང་། རྟོག་པའི་དྲ་བ་རྣམ་བསལ་བས།། གསལ་བ་ཉིད་དུ་སྣང་བ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་རྟོགས་

ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཡང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱིས་དངོས་རྟོགས་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད། ཚད་མས་དངོས་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་ལ་ཡང་གསུམ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་ཚད་མས་དངོས་སུ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་སུ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ། རྗེས་དཔག་ཚད་མས་དངོས་སུ་དང་ཤུགས་ལ་རྟོགས་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཚད་མ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཤིང་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་བློ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པ་ནི། ཚད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན། ཡུལ་དེ་ལ་ད་ལྟ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་ཀྱང་། ཚད་མ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དངོས་སུ་འཇལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཡུལ་དེ་ལ་སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཚར་བས་ཕྱིས་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་འདྲེན་པ་དེ། ཚད་མ་དེས་ཡུལ་དེ་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལའང་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི། མངོན་སུམ་ཚད་མས་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། མངོན་སུམ་དེ་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཞལ་བྱ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་མཚན་གཞི་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ལ་སྔོན་པོའི་རྣམ་པ་གསལ་བར་ཤར་ནས་སྔོན་པོ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་དངོས་སུ་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་རང་ལ་རྣམ་པ་མ་ཤར་བའི་

ཆོས་གཞན་ལའང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དེ། ཆོས་གཞན་དེ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དེས་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་དཔེར་ན་བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་ཤར་ནས་ངེས་པ་དྲངས་སྟོབས་ཀྱིས་དེའི་བུམ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་མ་ཤར་ཡང་བུམ་པ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་བུམ་མེད་དུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། རྗེས་དཔག་གིས་དངོས་རྟོགས་དང་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་གཉིས་ཡོད་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གཞལ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ནི། རྗེས་དཔག་དེའི་དངོས་གཞལ་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་སྒྲ་མི་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་དངོས་སུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་ལྟ་བུ། དེ་ལ་རང་གི་གཞལ་བྱ་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་དཔག་དེ་ལ་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་བའི་ཆོས་གཞན་ལའང་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པ་དེ། རྗེས་དཔག་དེས་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་གཞན་དེ་རྟོགས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་པར་མེད་པའི་དོན་སྤྱི་མ་ཤར་ཡང་སྒྲ་ལ་རྟག་པ་ཡོད་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཅིང་བློ་ཁ་ཕྱོགས་ཙམ་གྱིས་ཚད་མ་གཞན་ལ་ལྟོས་མེད་དུ་སྒྲ་རྟག་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པ་དེ་ལ་ཆོས་དེའི་དོན་སྤྱི་ཤར་བ་ནི། རྟོག་པ་དེ་ལ་ཆོས་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་བའི་དོན་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱེ་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཚད་

མིན་གྱིས་དངོས་ཤུགས་ཀྱི་རྟོགས་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྒྲོ་འདོགས་གསར་དུ་མི་གཅོད་ཀྱང་ལྷག་མ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་རྟོགས་པ་དེ་དངོས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། རྣམ་པ་མ་ཤར་ཀྱང་རྟོགས་པ་ཤུགས་རྟོགས་ཀྱི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡིད་དཔྱོད་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་སོགས་ཡོད་དེ། བློ་ལྡིར་དབྱེ་བའི་སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།།

མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བློ་དེས་ཆོས་དེ་རང་དུས་སུ་རྟོགས་ན་ཆོས་དེ་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བུམ་པས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་བུམ་མེད་ལ་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སེམས་ཅན་གྱིས་ངེས་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་འདྲེན་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་བྱེད་པས་རང་གི་རྗེས་སུ་བར་མ་ཆོད་པར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མཐོང་བ་མེད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་མེད་ལ་ཡང་རང་དུས་སུ་ངེས་པ་འདྲེན་པར་ཐལ་ལོ།། དེས་དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྔར་ལྟར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བློ་དེ་ལ་ཡུལ་དེའི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྟོགས་པ་ནི། དེས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་ཟེར་ན། བློ་དེས་རྟོགས་ན་དེའི་དངོས་རྟོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་ཤུགས་རྟོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བློ་དེས་ཡུལ་དེ་རྟོགས་ན་

དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའམ་བཅད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཆོས་ཅན། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པར་ཐལ་ལོ།། དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སྨྲ། འདོད་ན། ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཁྱོད་ཀྱིས་མི་གཅོད་པར་ཐལ། ཚད་མ་སྔ་མས་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཡིད་དཔྱོད་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། རང་གི་རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་མི་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡིད་དཔྱོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མ་འཁྲུལ་པའི་བློ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་མངོན་སུམ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་བློ་ཡིན་པ་དེ། རང་མ་རྟོགས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་མ་རྟོག །ལོག་རྟོག །ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡང་ཡིན། འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་ཡང་ངེས་པ་འདྲེན་མི་ནུས་པའི་དབང་མངོན་ཡིན་པ་དེ། རང་ཉིད་སྣང་

ལ་མ་ངེས་ཀྱི་དབང་མངོན་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན་གཟུགས་འཛིན་གྱི་དང་། སྒྲ་འཛིན་གྱི་དང་། དྲི་འཛིན་གྱི་དང་། རོ་འཛིན་གྱི་དང་། རེག་འཛིན་གྱི་དབང་མངོན་སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བར་ཡང་ཡོད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡིས།། ནུས་མེད་དོན་གཞན་མི་འཛིན་ཕྱིར།། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་མངོན་སུམ་ལེའུ་ལས།། གཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་།། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས།། ནུས་པ་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།། ཀུན་གཞི་ལས་གཞན་མཐོང་བ་མེད།། ཅེས་སོ།།

གཉིས་པ་བློ་རིག་བདུན་དུ་དབྱེ་བ་ལ། ཡིད་དཔྱོད། སྣང་ལ་མ་ངེས། བཅད་ཤེས། ལོག་ཤེས། ཐེ་ཚོམ། མངོན་སུམ། རྗེས་དཔག་དང་བདུན་ཡོད། དང་པོ་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོའི་སྒྲ་བྱུང་འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྒྲ་ཡིས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་དོན།། ཇི་བཞིན་དོན་ནི་བརྟགས་པ་གང་།། ཞེས་པའི་དོན་དེ་སློབ་དཔོན་ཞི་འཚོའི་ཚད་ཆེན་སྒྲ་བྱུང་འགོག་པའི་ལེའུ་ལས། སྒྲ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ།། ཞེས་པ་ནས། རྗེས་སུ་དཔག་པའང་མ་ཡིན་ཏེ།། དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བྲལ་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། རང་ལུགས་ལ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་དང་། དོགས་པ་བཅད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། མྱོང་སྟོབས་དང་རང་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་གཉིས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་གཉིས་གང་རུང་དང་བྲལ་ཞིང་། རང་ཡུལ་བདེན་པ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གསར་དུ་ཞེན་པའི་བློ་ཡིན་པ་དེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མྱོང་སྟོབས་ཞེས་པས་མངོན་སུམ་དང་ཡིད་དཔྱོད་ཀྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་གི་རྟེན་གཏན་ཚིགས་ལ་

བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་ངེས་པ་དང་བྲལ་ཞེས་པས་རྗེས་དཔག་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། རང་ཡུལ་བདེན་པ་ཞེས་པས་ལོག་ཤེས་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཞེས་པས་ཐེ་ཚོམ་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད། གསར་དུ་ཞེས་པས་བཅད་ཤེས་དང་དེའི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་ཡིད་དཔྱོད་དང་། རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་ཡིད་དཔྱོད་གཉིས་ཡོད། ཆ་པས་མཚན་ཉིད་དེ་ལྟར་དུ་བཞེད་པ་ལ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡིད་དཔྱོད་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ཟེར་བ་དེ་གཉིས་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འཐད་ན་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ལས་མ་འདས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གང་རུང་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་དེ་ལ་ཡང་ངེས་པ་ཡང་དག་དང་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་གཉིས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་དེ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚེ། ཕྱི་རྒོལ་གྱིས་ཚད་མའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཚིག་སྒྲི་ཙམ་གྱི་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པའི་ངེས་པ་དེ། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་ལྟར་སྣང་དང་། ཚད་མའི་

སྟོབས་ཀྱིས་སྒྲོ་འདོགས་ནམ་ཆོད་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་ཡང་དག་དང་རྗེས་དཔག་ཚད་མར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དེ་སྤྱིར་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་དམ་བཅའ་བའི་ཡུལ་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་ཆོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་བློ་ལ་ལྟོས་ཏེ་དམ་བཅའ་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱས་པ་དེ་སྤྱིར་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་ཡིན་ཀྱང་། ཆོལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཏན་ཚིགས་ལྟར་སྣང་དུ་སོང་ནས། དེ་རྗེས་གཏན་ཚིགས་ཡང་དག་ཏུ་སོང་བའི་ས་མཚམས་སོ་སོ་ནས་འཇོག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་ལྟར་སྣང་ལ་བརྟེན་པའི་ངེས་པ་དེ་ལ་ཡང་ཐེ་ཚོམ་དང་བཅས་པའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་། ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་གཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ངོ་ཤེས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་བདག་རྟག་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པའི་ངེས་པ་ནམ་སྐྱེས་པ་ན་གང་ཟག་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་རྟག་ལྟ་དང་། གཉིས་པ་ཆད་ལྟར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་པོ་གང་ཟུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡིད་དཔྱོད་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་ཟུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མོས་མནོའི་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྟ་བ་དེ་གཉིས་པོ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་ངེས་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ །

གཉིས་པ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་བཅད་ཤེས་སོགས་བློ་དུ་མའི་

རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས།

འཁྲུལ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་།། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།།

དྲན་དང་མངོན་འདོད་ཅེས་བྱ་བ།། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།།

ཞེས་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཇུག་ཡུལ་རང་མཚན་གསལ་བར་སྣང་བ་ཡང་ཡིན་རང་ཡུལ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་རིག་པ་དེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ་གསུམ་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་དེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་གང་སྣང་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་དབང་མངོན་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། མིག་གིས་གཟུགས་ཡིད་འོང་མཐོང་བ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྣ་བས་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཐོས་པའི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་དང་། མིག་ཤེས་སོགས་ལའང་རིགས་འགྲེ། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་གཞི། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། རང་རིག་ལའང་རིགས་འགྲེ། རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ། རིགས་གཏེར་མཁན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཆ་པས་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་མ་ངེས་ཞེས་སྨྲས་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློར་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱིས་རང་ཡུལ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རང་འགྲེལ་ལས་མངོན་སུམ་ནི་གང་

གིས་ཀྱང་ངེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེའི་དོན་ནི་མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་ཡིན་པས་ངེས་ཤེས་ངེས་རྟོག་གིས་ངེས་མི་ནུས་ཞེས་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མཛོད་ལས། ངེས་པར་རྟོག་དང་རྗེས་དྲན་པའི།། རྣམ་པར་རྟོག་པས་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་ཁྱེད་རང་ལྟར་ན་དཔལ་ལྡན་ཆོས་གྲགས་ལ་ནང་འགལ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཚུལ་འདི་ལྟར། སྔུག་བདེན་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྡུག་བདེན་མི་རྟག་པ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མ་ངེས་པར་ཐལ། ཁྱོད་མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་ཁྱོད་ཀྱི་རང་འགྲེལ་གྱི་ལུང་དོན་ལ་ཁས། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སོ་སྐྱེ་ལྟར་རང་ཡུལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད།། ཅེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་དང་། ངེས་པར་བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་དོན་སོ་སོ་ནས་བསྡུས་ནས་འཆད་ཚུལ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་ཞེས་སྨྲས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་སྦྱོར་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་དེ་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་བྱ་གང་།། མ་མཐོང་ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་དང་གྲུབ་བདེ་རྫས་གཅིག་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་སྤྱི་རྒོལ་མཁས་པས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ན་ཆོས་དེ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གྲངས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཟླ་གཅིག་ཟླ་གཉིས་སུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དབང་མངོན་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་

སྟེ། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་མ་ངེས་ན་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ཡུལ་ཡོད་མེད་གང་རུང་དུ་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཡོད་མེད་ངེས་པའི་འབྲས་ཅན་མིན།། དེས་ན་ཚད་མ་ཉིད་མི་ལྡན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དབང་མངོན་གྱིས་ཡོད་པའོ་མེད་པའོ་སྙམ་དུ་ངེས་རྟོག་མེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།།

གསུམ་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན།། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་གྲུབ་ཅན་ལས་ལ་ནི།། གང་ཞིག་རང་གི་ལས་མི་བྱེད།། ཅེས་དང་། པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པས་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དག་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ།། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤོང་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། རྗེས་དཔག་གི་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པའི་དེ་དང་། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་བཅད་ཤེས་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། དབང་མངོན་གྱི་བཅད་ཤེས། ཡིད་མངོན་གྱི་བཅད་ཤེས། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་བཅད་ཤེས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་བཅད་ཤེས། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་དང་ལྔ་

ཡོད། དང་པོའི་མཚན་གཞི་ནི། དབང་མངོན་ལྔའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ལ་བྱས་ནས་དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུའོ།། འོ་ན། ཡིད་མངོན་སྔར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མར་བཤད་པ་ལྟར་རྣམ་འགྲེལ་རིགས་ཐིག་སོགས་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་དབང་མངོན་དང་པོ་ལྷུས་དྲངས་པའི་ཡིད་མངོན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི། འདིར་ཐེག་དམན་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཡིད་མངོན་ལ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་མོད་ཀྱི། ཞེས་པ་ནས། གལ་ཏེ་སྟུད་ན་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་དབྱེ་ནས་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་སྟུད་པར་རིགས་སམ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་བློ་གྲོས་ཅན་གྱིས་དཔྱད་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་བཅད་ཤེས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་ངེས་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཚད་མ་དང་གསར་དུ་མི་སླུ་བའི་རིག་པ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་ལ། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་དང་། རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལུང་གི་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་པ་སྔར་བཞིན་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་

མ་མདོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་དང་། ཆོས་མཆོག་གི་འཐད་ལྡན་ཆེ་བ་དག་ལས་ལུང་དྲངས་ནས་བཤད་མ་ཐག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། སྔོན་པོ་ལ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་ཡུལ་དེའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། སྔོན་པོ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་ཁས། འདོད་ན། ཤེས་པ་དེ་སྒྲ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ན། ཤེས་པ་དེ་སྒྲའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྒྲའི་ཆོས་གང་ལ་ཡང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྒྲ་ལ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྒྲ་ལ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་བྱས་པར་ཚད་མས་ངེས་ནས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་དྲན་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ཅེས་པས་བྱས་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ཆོས་དང་རྟགས་འཛིན་སེམས་དེ་བསྟན། རྗེས་སུ་དཔག་ལས་བྱུང་ཞེས་པས་བྱས་པའི་རྟགས་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་ཅན་རྗེས་དཔག་དེ་སྐྱེ་ཚུལ་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་

པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཁྱོད་རྟོགས་པ་གང་ཞིག ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་ཁྱོད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། ཡིད་དཔྱོད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་དབང་གིས་དྲངས་པའི་ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲ་ཡིད་དཔྱོད་ཙམ་གྱིས་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ལ་འཁྲུལ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཕན་ཆད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་སོགས་བཅད་ཤེས་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཕུང་པོ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་སྔ་རོལ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐྱེ་བ་བརྗེས་ནས་བར་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་སོགས་དུ་མ་མངོན་དུ་གྱུར་

བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཕྲུང་པོ་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་འདྲ་རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེས་དྲངས་པའི་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། བཅད་ཤེས་ལ་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔ་མས་རྟོགས་ཟིན་བྱེད་པ་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་དྲངས་པའི་བློ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བྱ་བ་བསྒྲུབས་ཅན་ལས་ལ་ནི།། ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་མི་བྱེད་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་རིགས་ནས་རིགས་སུ་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་བས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་པ་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྒྱུན་ཞུགས་སྐྱ་གཤེགས་ཁར་བདག་ཆགས་ཀྱི་སྲིད་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་ཀྱང་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པ་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ།། གཞན་ཡང་། སྔོན་པོ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྔོན་པོ་འཛལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་གང་ཞིག་སྔོན་པོ་ཚད་མས་རྟོགས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ།

བཞི་པ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡོན་ཏན་སྤྱི་ནས་གཅིག་པ་ལ།། འཁྲུལ་པའི་ལོག་པའི་ཤེས་པར་གྱུར།། ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྩོད་པ་སྤོང་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག །རང་གི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པའི་ཤེས་པ་དེ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཆུས་གང་བར་མོས་པའི་ཟད་པར་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཚོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་དང་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན་ས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཆུས་གང་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས། གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་དེ། རང་ཉིད་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་དང་། རྟོག་པར་གྱུར་པའི་ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་རིག་པ་དེ། རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་དང་། ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད། དང་པོའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་པ་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་བ་ལྔ་ཡོད། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ལ་འཁྲུལ་བའི་གསལ་སྣང་ཅན་གྱི་ཡིད་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་རིག་པ་དེ། རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་རྟག་པར་གསལ་བར་སྣང་བའི་

ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་རིག་དེ། རྟོག་པར་གྱུར་བའི་ལོག་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་རི་བོང་རྭ་འཛིན་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་ཞེན་རིག་ལྟ་བུ །

ལྔ་པ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། དེ་ཡི་ཕྱིར་དེ་དེར་སྣང་ལ།། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་རིགས་ཞེ་ན།། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ། རང་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཉིས་པའི་བློ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐེ་ཚོམ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ཡོད། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་དེ་དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་སྙམ་དུ་རྩེ་གཉིས་མཉམ་པ་ལྟ་བུ་ཆ་མཉམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་གྲུབ་བམ་མ་གྲུབ་ཕལ་ཆེར་མ་གྲུབ་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཉོན་མོངས་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྩ་ཉོན་དྲུག་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉོན་མོངས་ཡིན་

པས་ཁྱབ་པ་གང་ཞིག །རྒྱ་ཉོན་དྲུག་འདྲེན་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་འཕེན། ཡང་ཁ་ཅིག །རང་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཉིས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྟ་མིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་དང་། སེམས་པ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པར་ཐལ། རྩེ་གཉིས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྩ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ། ཐེ་ཚོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། ཀུན་འགྲོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རང་ཡུལ་ལ་རྩེ་གཉིས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཉོན་མོངས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཉེ་ཉོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་ན། རྩ་ཉོན་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲ་བའི་རྩ་ཉོན་དེ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ཐེ་ཚོམ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཆགས་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། རང་ལུགས་ལ། རང་ཡུལ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་རྩེ་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་བའི་རྩ་ཉོན་དེ། ཐེ་ཚོམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ཆ་མཉམ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་དང་གསུམ་ཡོད། དང་པོ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་མི་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་གམ་མི་རྟག་ཕལ་ཆེར་རྟག་ལས་ཆེ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། སྒྲ་རྟག་

གམ་མི་རྟག་ཇི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་ལྟ་བུ།

རྩ་བའི་ས་བཅད་དྲུག་པ་དང་བདུན་པ་མདོར་རྗེས་བཤད་པ་ལ། བློ་རིག་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་བཟུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པ་བཤད་པ་དང་། མེད་པ་གསལ་སྣང་ཅན་བཟུང་ཡུལ་བྱེད་པའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མིང་དང་རིགས་སོགས་སྦྱོར་བ་ཡི།། རྟོག་པ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གསུམ་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། བ་ལང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་བུ་འཛིན་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། བརྡ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། བརྡ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཀྱི་སྒོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲ་སྤྱི་འཛིན་པའི་རྟོག་

པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་བའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དེ། རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་ཞེས་པས་སྒྲ་དོན་འདྲེས་པར་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་བསྟན། ཞེན་རིག་ཅེས་པས་དེ་དང་རྟོག་བྲལ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དང་། དོན་མི་མཐུན་གཉིས་ཡོད། རང་ཡུལ་ཡོད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་དོན་མཐུན་དོན་གཅིག། རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་དང་རྟོག་པ་དོན་མི་མཐུན་དོན་གཅིག །ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་དང་། ཟག་ཟད་ཀྱི་ཧིང་ངེ་འཛིན་དུ་གྱུར་བའི་རྟོག་པའི་ཡུལ་མེད་ཀྱང་། རང་ཡུལ་མེད་པའི་རྟོག་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཡང་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་དུ་གྱུར་བའི་དེ་གསུམ་ཡོད། སྒྲ་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ། ཐོས་བྱུང་དུ་གྱུར་བའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་ལ་བསམ་ནས་ངེས་པ་རྙེད་པའི་ཞེན་རིག་དེ། བསམ་བྱུང་དུ་གྱུར་བའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད། བསམ་བྱུང་གི་དོན་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་འདྲིས་པར་བྱས་པའི་ཁམས་གོང་མའི་སེམས་བསྡུས་ཀྱི་ཞེན་རིག་དེ། སྒོམ་བྱུང་དུ་གྱུར་བའི་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད།

རྩ་བའི་ས་བཅད་གཉིས་པ། བློ་རིག་དྲུག་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་དྲུག་ལས། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། ཚད་མར་གྱུར་བ་འགྲོ་ལ་ཕན་བཞེད་པ།། ཞེས་པའི་ཚད་མར་གྱུར་ཞེས་པའི་ཚད་མ་དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་སློབ་

དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།། དོན་བྱེད་ནུས་པར་གནས་པ་ནི།། མི་བསླུ་ཞེས་པ་དང་། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་གཅིག་འཆད་པ་ལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གླང་གི་ཚད་མ་མདོ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ནི་རྗེས་སུ་དཔག །ཚད་མའོ་མཚན་ཉིད་གཉིས་གཞལ་བྱ།། ཞེས་པའི་དོན་སློབ་དཔོན་ཆོས་གྲགས་ཀྱིས་འཆད་པ་ལ། ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།། ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་བྱུང་། གྲངས་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་དེ་ཉིད་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གསུམ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས་མཐོང་བའི།། གཅིག་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་སེལ།། ཞེས་དང་། དེའི་དོན་ཐར་འབྱུང་སྟྲས་པས་འཆད་པ་ལ་རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། གཉིས་ཞེས་སྨོས་པས་གཅིག་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་། ལྔ་དང་དྲུག་དང་བདུན་དུ་འདོད་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་ཛོ་ཏྲ་རི་དང་། རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་དང་། ཀཱ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་སོགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ཚད་མའི་ངོ་བོ་ལ་དཔྱད་པ། གྲངས་ངེས་ལ་དཔྱད་པ། གྲངས་ངེས་ཀྱི་དགོས་པ་ལ་དཔྱད་པ་དང་བཅས་པ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། མ་ཁྱབ། འོ་ན། བཅད་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔ་མས་

མ་རྟོགས་པའི་དོན་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བློ་སྔ་མས་ཡང་དང་ཡང་དུ་རྟོགས་ཟིན་པའི་བློ་གཅིག་ཚད་མ་ལ་འཇོག་ན་ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་ཤེས་དོན་གྱིས་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།། ཞེས་པ་གཉིས་སྨོས་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཡང་ཡང་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།། ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་དྲན་སོགས་བཞིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཡིན་ན། ཚད་མ་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་གསར་དུ་ཞེས་སྨོས་པས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་དང་བློ་གཞན་གྱིས་བཟུང་བ་ལ་སོགས་པ་ཚད་མ་ཡིན་པ་སེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ་ཛེ་ཏཱ་རིའི་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། མ་བཟུང་བ་འཛིན་པ་སྨོས་པས་ནི་དྲན་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །མི་བསླུ་བ་དང་ཤེས་པ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བསལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་ཐ་དད་པ་མེད་ཟེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །སྔ་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན་ཕྱི་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཕྱི་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་ན་སྔ་མའི་བསལ་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་ན་མི་བསླུ་བ་ཞེས་བའི་དོན་ཚང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྨིག་རྒྱུ་ཆུར་འཛིན་གྱི་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་བཅད་དོན་རྙེད་པའི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཛེ་ཏཱ་རིས་བྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། བསླུ་

བ་མེད་པ་ཅན་ཞེས་སྨོས་པས་བསླུ་བར་བྱེད་པའི་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ཆུར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་ན་ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མེས་བཙོ་བ་དང་བསྲེགས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བར་ཐལ། མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མི་བསླུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིར་མི་བསླུ་བ་དེ་ལ་ཡུལ་མི་བསླུ་བ་དང་ཡུལ་ཅན་མི་བསླུ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཆད་པ་ལ། སློབ་དཔོན་ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་ལས། དོན་གྱི་རང་གི་ནུས་པ་གྲུབ་ནས་ཇི་ལྟར་འདོད་པའི་དོན་དེ་ལྟ་བུའི་ངོ་བོ་ནི་མི་བསླུ་བ་ནི་ཡུལ་གྱི་ཆོས་དང་། ཞེས་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤེས་པ་མི་བསླུ་བ་ནི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་ཅན་བསླུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མེས་བུད་ཤིང་བསྲེགས་ཞེས་པའི་ངག་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ཅན་བསླུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བདེན་པའི་དོན་ཅན་གྱི་ངག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། རང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཡུལ་ཅན་བསླུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ན། ཤེས་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རང་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་གཟུགས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མིག་དབང་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཡུལ་ཅན་བསླུ་བ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་དབང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲའི་མིག་དབང་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པ་ཡིན་པ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དུ་ཤེས་པ་ཞེས་སྨོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། བྱེས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་

གི་ལས། ཤེས་པ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ལ་སོགས་པ་བསལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ། ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསར་དུ་ཞེས་སྨོས་པས་བཅད་ཤེས་དང་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། མི་བསླུ་བ་ཞེས་སྨོས་པས་རང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་སོགས་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཅོད། རིག་པ་ཞེས་སྨོས་པས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་འདོད་པ་དང་། རིག་བྱེད་པས་རིག་བྱེད་རྟག་པ་དང་རང་བྱུང་གི་ཚད་མར་འདོད་པ་ལ་སོགས་པ་གཅོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་མཁྱེན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གསར་དུ་རྟོགས་ཀྱང་། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པས་ཀྱང་རང་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་དང་བྱུང་བ་རྣམས་བྱུང་བ་ལྟར་དུ་གཅིག་ཅར་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་སྔར་མེད་པ་ཡིན་པའི་སྔར་མ་རྟོགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཁོ་བོས་ནི་ཇི་ཙམ་ཁ་ནང་དུ་ཕྱོགས་ཏེ་བསམ་ཀྱང་། ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཀུན་མཁྱེན་དང་ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་པ་མ་མཆིར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་

གསར་དུ་མི་བསླུ་བས་ཁྱབ་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་ལ་གསར་དུ་མི་བསླུ་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། རྗེས་དཔག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དོན་སྤྱི་དོན་དུ་འཁྲུལ་ནས་འཛིན་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཆོས་ཅན། བཅདཤེས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ། གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་། དེར་ཐལ། དེས་གསར་དུ་འཇལ་རྒྱུའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་གཟུགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེས་ཅིག་ཅར་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་གིས་དྲངས་པའི་ངེསཤེས་ཆོས་ཅན། ཚད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚད་མ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པ་གསར་དུ་བྱུང་བ་གང་ཞིག ། ཁྱོད་དེ་འཇལ་བའི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དངོས་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་གིས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུའི་སྒྲོ་འདོགས་མེད་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྗེས་ཁྱབ་འཇལ་བའི་ཚད་མས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཁ་ཅིག་མ་ཁྱབ་ཟེར། དེར་ཐལ། སྒྲ་ལ་རྟག་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེས་གསར་དུ་གཅོད་རྒྱུའི་རྩེ་གཉིས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་

ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་ལ་སྒྲོ་འདོགས་བཅད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། དེས་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་དེ་ལ་མི་གནོད་པའི་ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བཤད་ལས། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་གིས་སྒྲ་རྟག་འཛིན་གྱི་སྒྲོ་འདོགས་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་མེད་པར་རྟོགས་ཀྱང་། ཀུན་བཏགས་མངོན་གྱུར་ལ་གནོད་ཀྱི། ལྷན་སྐྱེས་ལ་མི་གནོད་པ་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཤིན་ཏུ་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་དེས་ཀུན་བཏགས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་རེ་ཞིག་ལྡོག་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཡང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་མི་གནོད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་རྒྱ་གར་བ་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། ཆོས་གྲགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་ཙམ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་རིགས་པར་ཐལ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ལུང་དེ་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་བསྟན་པ་ལ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན་མི་ཆོག་ཅེས་དོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྔར་མ་བཅད་པའམ་མ་བཟུང་བའི་དོན་གསར་རྟོགས་དེ་ཡང་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ཀྱང་སྒྲ་སྨོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་དབང་བློས། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།། ཞེས་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བསྟན་ཏེ། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།། ཞེས་པས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་བསྟན་ཏོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་

ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་མི་འདྲ་བ་གཉིས་བསྟན་པར་ཐལ། ལུང་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཆ་རེ་བསྟན་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་ལ། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།། མི་བསླུ་ཞེས་པས་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན། མ་ཤེས་དོན་གྱི་གསལ་བྱེད་ཀྱང་།། ཞེས་པས་ཀུན་རྫོབ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ཡོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། ཚད་མ་བསླུ་མེད་ཅན་ཤེས་པ།། ཞེས་སོགས་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་ཀྱི་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཆད་བྱེད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེས་དེའི་ལུགས་ལ་དོན་དམ་པའི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟེང་དུ་ཚད་མ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཚད་མའི་དབྱེ་བ་དེ་འཆད་པ་ལ། རང་ལས་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས།། ཞེས་སོགས་ཀྱང་པ་བཞི་བྱུང་། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ། ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་ཡལ་འདབ་ཅན་གྱི་ཤིང་རང་གི་ངོ་བོ་ངེས་ལ་ཁྱད་པར་མ་ངེས་པའི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤྱི་རང་ལས་ངེས་ཤིང་ཁྱད་པར་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་འདྲ་བའི་ཤིང་རིང་པོའི་ངོ་བོའི་སྤྱི་དེ་ངེས་ནས་ཁྱད་པར་རམ་བྱེ་བྲག་ཚད་མ་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་ངེས་དགོས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཏེ། དེ་འདྲ་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཐད་ལྡན་ལས། ཞིང་གི་ཁྱད་པར་ཉིད་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་ནི་གཞན་ལས་ངེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པ་ལ་བློ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པའི་རིག་པ་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་ལྟོས་དགོས་པའི་རིག་པ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། ཕའི་རྒྱུད་ཀྱི་བུའི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གོམས་པ་ཅན་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་གཟུང་དོན་གྱི་ཡུལ་ཡིན་ནཤེས་པ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དབང་པོའི་སེམས་ནི་ངེས་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ངེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ན། རང་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཆ་ལ་ཚད་མར་སོང་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལ་རང་ལས་ངེས་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་དོན་ཡུལ་སྟེང་དུ་འགྲུབ་པ་མེད་ན། རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་པ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པ་ཅིག་གི་སྟེང་ནས་འཇོག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་དོན་མེད་ན།། མི་འབྱུང་བ་ལ་ཚད་མ་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡང་ནི་ཞེས་པས་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེ་བསྟན། དོན་མེད་ན་ཞེས་པས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་སྟེང་ན་

དོན་གྲུབ་པ་མེད་ན་ཞེས་བསྟན། མི་འབྱུང་བ་ལ་ཞེས་པས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་དོན་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་དེ་དེའི་ཡུལ་དུ་བསྟན། ཚད་མ་ཡིན་ཞེས་པས་རང་གི་གཞལ་བྱའི་བསྟན་དོན་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ཚད་མར་འགྲོ་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་དུ་དོན་གྲུབ་པ་མེད་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བ་ལ་ངེས་པ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་ནུས་པའི་ཚད་མ་དེ། རང་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཐམས་ཅད་དང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་བའི་ཚད་མ་དང་། མངོན་སུམ་གོམས་པ་ཅན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཏོག་གེའི་སྐད་ལས། རྣལ་འབྱོར་བའི་ཤེས་པ་དང་། རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མ་ཉིད་དོ།། རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནི་ངེས་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མའོ།། ཞེས་སློབ་དཔོན་གྱིས་གསུངས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་སྟེང་ན་དོན་མ་གྲུབ་ན་རང་ཉིད་མི་འབྱུང་བ་ལ་ངེས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་འདྲེན་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་གཞན་ལས་ངེས་ཀྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཏོག་གེའི་སྐད་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ན་ལས་ཚད་མ་སྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་གཞན་ལས་སོ།། ཞེས་གསུངས། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་སུམ་དང་པོ་བ། མངོན་སུམ་ཡིད་མ་གཏད། འཁྲུལ་རྒྱུ་ཅན་དང་གསུམ་ཡོད་དེ། ཨུཏྤལ་ངོ་མི་ཤེས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཛིན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་དང་པོ་ཡིན། ཡིད་གཟུགས་མཛེས་པ་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་དུས་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིད་མ་གཏད་ལྟ་བུ་

གཉིས་པ་ཡིན། རྒྱང་རིང་པོ་ནས་མེའི་ཁ་དོག་མཐོང་བ་ལ་དེ་ཡིན་མིན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པའི་མངོན་སུམ་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མ་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གི་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ། འོ་ན། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་སོ་སོར་ངེས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་གཉིས་རེ་རེའི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་སྤྱི་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཚད་མ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་རང་གི་བཟུང་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཞལ་བྱ་དང་། དེ་མ་ཡིན་པའི་འཇུག་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གཞལ་བྱ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། དེ་ལྟར་ན་ནི་ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བཟུང་བར་བྱ་བ་དང་། ཞེན་པར་བྱ་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་སོ་སོར་མི་འཇོག་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཚད་མའི་བཟུང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་དངོས་གཞལ་རྟེན་དོན་སོགས་ལ་སྤྱི་མཚན་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་

གྱི་བཟུང་བར་བྱ་བ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ངེས་པས་ཞེན་པར་བྱ་བ་ནི་རྒྱུན་ཉིད་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མའི་གཞལ་བྱ་ལ་དེའི་བཟུང་ཡུལ་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེའི་བཟུང་ཡུལ་ལ་སྤྱི་མཚན་གྱིས་ཁྱབ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་ཞེན་ཡུལ་དངོས་གཞལ་ལ་རང་མཚན་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། དེས་ན་རྗེས་སུ་དཔག་པ་འདི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། བཟུང་བར་བྱ་བ་དོན་མེད་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག། རྟོག་པ་ལ་སྣང་ན་རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ལ། རང་མཚན་ཡིན་ན་རྟོག་བ་ལ་མི་སྣང་བས་ཁྱབ་སྙམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་ལ་ཤར་ན་མོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་གཉིས་ལ་འཁྲུལ་ནས་རྟོག་པའི་དངོས་གཞལ་ཡིན་ན། དེའི་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་གང་ཞིག། ཁྱོད་དེའི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བཟུང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞི་གྲུབ་ན་ཁྱོད་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཤར་བས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་བཟུང་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྟོག་པའི་སྣང་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱི་མཚན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་པའི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ངོར་གྲུབ་པ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མ་དེ་གཉིས་ཀྱི་

གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་ཡོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེའི་འཇུག་ཡུལ་རྣེད་དོན་སོགས་ལ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ལས། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱང་འཇུག་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཐོབ་པ་ཁྱད་པར་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་རིགས་གཏེར་གྱི་ཚིག་ཟིན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཡུལ་དང་གཞལ་བྱ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་ཁོ་ནའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་དེས་དངོས་ཤུགས་ལ་དངོས་པོ་མ་གཞལ་ཀྱང་མཐར་གཏུགས་ན་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཚད་མ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་དང་། ལྷ་དབང་བློའི་འགྲེལ་པ་ལས།། ཐམས་ཅད་དུ་དངོས་པོ་ལ་རེག་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་དོན་ནི་རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། མཐར་རང་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཚད་མ་མི་སྲིད་པར་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་སོ།། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཚད་མའི་རྙེད་དོན་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཡིན་པས་ཁྱབ། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། ཚད་མ་གང་གི་ཡང་རྙེད་དོན་དང་འཇུག་ཡུལ་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ།། འཐད་ལྡན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཚད་མ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚད་མའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་ན་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དང་། དངོས་པོ་

ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་དང་དེ་མ་ཡིན་པར་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། ཚད་མའི་ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། སྐྱེས་བུའི་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་མ་ཡིན་ཡང་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། འདུས་མ་བྱས་དངོས་མེད་ཡིན་པས་འདུས་མ་བྱས་དངོས་མེད་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་ཡོངས་སུ་བཅད་ནས་མཐོང་བའི་འཇུག་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་དགག་གཞག་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འདྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །རྟོག་པའི་ཞེན་ས་ཡིན་ན་དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་ཞེན་ཡུལ་ཡིན་ན་དེའི་ཞེན་ས་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དང་པོ་ལ། བུམ་འཛིན་རྟོག་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཁྱབ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་སྣང་ཡུལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚད་མའི་ལམ་སྒྲིག་ལས། རྟོག་པའི་དངོས་ཀྱི་ཞེན་ས་ནི་སྣང་བ་དོན་དུ་མེད་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ཞེན་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། དེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཞིག །ཁྱོད་དེ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དངོས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ཞེན་རིག་དེ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོག་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ།། ཚད་མའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་གོ་དོན་ལ་ཁ་ཅིག །ཚད་མ་ཡིན་ན་རང་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་མངོན་རྗེས་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན། གྲངས་ངེས་ཡིན་ན་ཕུང་སུམ་འགོག་པའི་གྲངས་ངེས་

ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། གྲངས་ངེས་དེ་ལ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས། དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲངས་ངེས། རིགས་བསྡུས་ཀྱི་གྲངས་ངེས། ཕུང་གསུམ་འགོག་པའི་གྲངས་ངེས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་བའི་མངོན་རྗེས་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ཡིན་ན་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ལ་ནི། ཤེས་བྱ་ལ་རྟག་མི་རྟག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པས། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མ་ལ་གཅིག་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་སོགས་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། རྣམ་པ་གཉིས་ཞེས་པའི་ཚིག་གིས་གཅིག་དང་གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་དྲུག་ཅེས་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམས་བསལ་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྗེས་དཔག་ལ་རང་དོན་རྗེས་དཔག་དང་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲངས་ངེས་སུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྗེས་དཔག་ཡིན་ན་རང་དོན་རྗེས་དཔག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། དེ་ལ་གཉིས་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ་གཞན་དོན་རྗེས་དཔག་སྒྲུབ་ངག་གིས་ཀྱང་གཞན་ལ་རྗེས་དཔག་གི་བྱ་བ་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ་རྗེས་དཔག་ཏུ་བསྡུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྗེས་དཔག་རྣམ་གཉིས་རང་དོན་ནི།། ཚུལ་གསུམ་རྟགས་ལས་དོན་མཐོང་ཡིན།།

ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གྲངས་ངེས་དེ་དགོས་པ་ཅན་གྱི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་དེ་རིགས་བསྡུས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པར་བཤད་པ་མངོན་མཐོ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས། ཚོགས་གཉིས་བསྒྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་གཉིས་སོགས་དྲུག་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ལ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་དེ་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདིར་ཟད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཚད་མ་ལ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དེ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་གཅིག་ཏུ་གྲངས་ངེས་པ་དང་། གསུམ་དུ་གྲངས་ངེས་པ་སོགས་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་གཞལ་བྱ་ལ་སྣང་ཡུལ་ལས། གཟུང་ཡུལ་གྱི་གཞལ་བྱ་ལ་རང་སྤྱི་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཞལ་བྱ་རང་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། སྤྱི་མཚན་སྣང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྗེས་དཔག་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ཐེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། མངོན་སུམ་བཤད་པ་དང་། རྗེས་དཔག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། གྲངས་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར། སྒྲ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར། སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་འཆད་པར། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག ། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཚིག་ཟུར་དུ་རྟོག་བྲལ་ཙམ་སྨོས་པས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མ་འཁྲུལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདིར་མ་སྨོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་ན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་ལ་སྦྱར་ནས་འཆད་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས། ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དག་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དུང་དཀར་གྱི་ཁ་དོག་ལ་འཁྲུལ་ལ་དབྱིབས་ལ་ཚད་མར་སོང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁྲུལ་ཤེས་སུ་གྱུར་བའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་དུ་རྒྱལ་དབང་བློས་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཚད་མའི་ལམ་སྒྲིག་ལས། སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློས་ཞེས་པ་ནས། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དང་། གྲུར་ཞུགས་པ་ན་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དག་ནི་

འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པས། ཞེས་པ་དང་། འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པས་ཚད་མར་མི་འགྲོ་ན་རྗེས་དཔག་ཀྱང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་གཞན་དག་ན་རེ། ཚད་མ་མདོ་ལས། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་རབ་རིབ་བཅས།། ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་བསླད་པའི་གྲུར་ཞུགས་པ་ན་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་རབ་རིབ་ཅན་སོགས་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་བློ་ན་རེ། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དུང་དཀར་སེར་པོ་ལ་མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་དང་ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་ལྗོན་ཤིང་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་མཛད་པའི་འགྲེལ་པར་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱང་སེར་པོ་ལ་འཁྲུལ་ཞིང་དབྱིབས་ལ་མ་འཁྲུལ་པས་འདོད་པའི་དོན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དུང་དཀར་སེར་པོར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལ་སེར་པོས་མ་བསླད་པའི་ཆ་གཅིག་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ལྗོན་ཤིང་འགྲོ་བར་སྣང་བའི་དབང་ཤེས་དེ་ལྗོན་ཤིང་གི་ཆ་གང་ལ་ཡང་ཚད་མར་མ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། ལོག་ཤེས་ཡིན་ན་ཤིང་དང་ཇི་ལྟར་འཕྲད་ཅེ་ན། ཅུང་ཟད་ཀྱང་འཕྲད་པ་མེད་དེ། གང་ཡོངས་སུ་བཅད་པའི་ཤིང་ནི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་འགྲོ་བ་དེ་ཡིན་ལ། ཤིང་ནི་འགྲོ་བ་མེད་པས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཕྲད་པ་མེད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་པོ་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་པས་ཁ་ཚོན་

བཅད་དཀའ་ཡང་མཉམ་མེད་ཙོང་ཁ་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ལྟར་ཕྱི་མའི་རྗེས་སུ་འབྲང་རིགས་ཏེ། ཚད་མ་མདོའི་དར་ཊཱིཀ་ལས། དེ་དག་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། ཆེན་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཟབ་པས། ཞེས་པ་ནས། འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ལྟར་བཞེད་པས། དེ་ལྟར་ཁས་བླང་པར་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། རྒྱན་མཁན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སྒོ་སྔེང་གི་ནོར་བུའི་འོད་ལ་ནོར་བུར་འཛིན་པའི་བློ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། ཁ་ཅིག ། ལྷ་ཤཱཀ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་བློ་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་ངོ་བོ་རྣམ་པ་གསུམ་ལ་འཁྲུལ་བའི་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡུལ་ནོར་བུ་སྒོ་སྔེང་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེར་ཐལ། ནོར་བུའི་འོད་དེ་ངོ་བོ་ནོར་བུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པར་དེར་ཐལ། དེ་ནོར་བུའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་སློབ་དཔོན་དེ་གསུམ་གྱི་འདོད་པ་འཆད་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་སྔེང་གི་ནོར་བུའི་འོད་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་དེ་མངོན་སུམ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་ཅན་དེའི་ནང་དུ་ནོར་བུ་ཡོད་པར་རྟོགས་པའི་བློ་དེ་རྗེས་དཔག་ཡིན་ནོ།། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཚད་མ་རྒྱན་ལས། དེའི་ཕྱིར་ནོར་བུའི་འོད་ལས་ནི་ནོར་བུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཉིད་དུ་ན་མངོན་སུམ་མམ། ཡང་ན་རྗེས་དཔག་ཉིད་དུ་ངེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་གཏེར་རྗེས་འབྲང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མངོན་སུམ་གྱི་གྲངས་ངེས་དེ་ལ་བྱེ་སྨྲས་གསུམ་ཕོ་ནར་འདོད། མདོ་སྡེ་པས་བཞི་ཕོ་ནར་འདོད། དངོས་སྨྲ་པས་གཉིས་ཕོ་ནར་འདོད་ཟེར་ན། འོ་ན། རིགས་གཏེར་ལས། མངོན་སུམ་

བཞི་པོ་མདོ་སྡེའི་ལུགས།། ཐེ་བྲག་སྣ་གསུམ་རྣམ་རིག་གཉིས།། ཞེས་རྣམ་རིག་པས་དེ་ལ་རང་རིག་དོན་རིག་གམ། རང་རིག་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་ཞེས་བསྟན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རིགས་གཏེར་དར་ཊཱིཀ་ལས། དེ་ནི་བཞི་པོ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་ལུགས་ལ་ཚིག་པ་ལྟར་དེ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་བཞི་བཤད་པ་དེ་ཕྱུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དེ་འདིར་བསྟན་མངོན་སུམ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་གྲུབ་མཐའ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་སྐབས་ཡིན་པས། དེ་བཞི་པོ་གང་རུང་གི་ནང་དུ་བསྡུས་ནས་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱིཀ་ལས། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་མངོན་སུམ་ཡིན་ཀྱང་བཞི་པོ་འདི་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་དབྱེ་བར་མ་བགོད་ལ། ཞེས་པ་ནས། རྣལ་འབྱོར་རྟོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྐབས་འདིར་མངོན་སུམ་ལ་བཞིར་བཤད་པ་ནི་ཕྱུང་སུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཐེ་བྲག་སྣ་བས་མིག་དབང་སོགས་ཁོ་ན་ལྟ་བྱེད་དང་། མདོ་སྡེ་པས་ཡིད་མངོན་བཤད་པ་ལ་དགག་པ་བྱས་ཤིང་། ཐེ་སྣྲས་རང་རིག་མི་བཞེད་པ་དང་། མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་མི་འདོད་པ་

སོགས་ཀྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། བཞིར་དབྱེ་བ་ནི། ཞེས་པ་ནས། ལོག་པར་རྟོག་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པའི་གྲངས་ངེས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། རིགས་གཏེར་ལས། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། མངོན་སུམ་ཡིན་ན་འཕྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་མ་བསླད་པས་ཁྱབ་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། འཁྲུལ་བ་ནི་རབ་རིབ་དང་གྲུར་ཞུགས་པ་དང་མགལ་མེ་བསྐོར་བ་སོགས་དབང་པོ་ལ་གནོད་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གོང་དུ་འདོད་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་གི་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་གཟུགས་གཟུགས་སུ་སྣང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་སྣང་། དེ་ཐ་སྙད་དུ་སྣང་བ། དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། སེམས་ཙམ་པས་བརྟན་བྱུང་གི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་རྒྱུ་དེ་དག་གིས་མ་བསྐྱེད་པར་འདོད་ཀྱང་། ཤེས་པ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་པ་མདོ་སྡེ་པས་འདོད་ཀྱི། སེམས་ཙམ་པས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རིགས་གཏེར་ལས་བཤད་པ་དེ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། སེམས་ཙམ་པ་རང་ལུགས་ལ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་གི་མི་བསླུ་བའི་རིག་པ་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་དང་

ཊཱི་ཀ་ལས། བག་ཆགས་བརྟན་པ་ནི། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བག་ཆགས་བརྟན་པ་ལས་བྱུང་བ་ནི་མི་བསླུ་བ་ཉིད་དུ་འཇོག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲ་བཤད་པའི་ཚེ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་བཤད་དགོས། འཇུག་པའི་ཚེ་དོན་དེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཕྱིས་པ་འཇུག་པའི་རྟོག་གེ་ལས། དབང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲས་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཙམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཚད་མ་མདོ་ལས་ཀྱང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་རྒྱུ་ཡི་ཕྱིར།། དེ་ཡི་ཐ་སྙད་དབང་པོས་བྱས།། ཞེས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཀྱང་གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་བགོད་པའི་ཚེ་བཞི་བརྒྱ་པའི་འགྲེལ་བར། དབང་པོ་དང་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་པ་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་འཇུག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ལ་གྲགས་པའི་དབང་ལས་རྟོགས་པར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་འདམ་སྐྱེས་བཞིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲ་བཤད་པའི་ཚེ་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་ཐལ། མངོན་སུམ་གྱི་སྐད་དོད་པྲཏྱཀྵ་སོ་སོར་ཕྲལ་ན། པྲ་ཏི་ཞེས་པ་སོ་སོ་དང་དོན་དེ་དང་དེ་ཞེས་བློས་པ་སོགས་ལ་འཇུག །ཨཀྵ་དབང་པོ་ལྷ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཇོ་ཏྲ་རིས། དེས་ནི་རྣམ་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ་དོན་ནི་བདག་ཉིད་ཀྱང་རུང་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་སྒྲའི་བརྗོད་བྱར་གྲགས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན། སྒྲ་དོན།

གྲངས་ངེས་ཀྱི་དོན་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས། སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ཙུང་ཟད་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་རིག་པ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞི་ཡོད།

གཉིས་པ་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་གཞན་རིག་དེ། དབང་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་པའི་དེ། ནས། རེག་བྱ་འཛིན་པའི་དབང་མངོན་གྱི་བར་ལྔ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་གསུམ་རེ་ཡོད། དང་པོ་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་གཞི་ཡོད་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཚན་གཞི། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི། ངས་གཟུགས་མཐོང་ངམ་མ་མཐོང་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་འདྲེན་པའི་དབང་མངོན་ལྟ་བུ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ལྔ་པོ་རེ་རེ་ལ་རྐྱེན་གསུམ་རེ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་དམིགས་རྐྱེན། བདག་རྐྱེན། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསུམ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ལ་རང་གི་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་དེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཟུགས་དང་གྲུབ་བདེ་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫས་གཅིག་པའི་མི་རྟག་པ་རགས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྲ་མོ་མི་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་རྣམས་ཡིན་པ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་དེའི་གཟུང་

དོན་གཉིས་སྐབས་འདིར་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་ནོ།། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དེ་དེའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དང་། ཐུན་མོང་པའི་བདག་རྐྱེན་གཉིས་ཡོད། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་གཟུགས་འཛིན་ནུས་སུ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་དངོས་སུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དེ་དང་པོའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་མིག་དབང་ལྟ་བུ། དེའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་ལས་གཞན་པའི་དེ་རང་དབང་དུ་གཙོ་བོར་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་དེ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི། དེའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་ཡིད་ལྟ་བུ། དེ་གསལ་རིག་ཏུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། དེའི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་པའི་ཡིད་ཤེས་ལྟ་བུ་ཡིན། ལྷག་མ་རྣམས་རིགས་འདྲ།

གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱེ་ཚུལ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན་ལས་བྱུང་ཞིང་དེའི་བཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའི་རང་ཉིད་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་དེ་དེའི་མཚད་ཉིད། སྔོར་སྣང་དབང་མངོན་གྱིས་དྲངས་བའི་སྔོན་འཛིན་ཡིད་མངོན་ལྟ་བུ་དེའི་མཚན་གཞི། དེའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཟུར་དུ་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་ཡུལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་ཞེས་སྨོས་པས་རང་ཡུལ་ད་ལྟར་བ་འཛིན་ནམ་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཅད་ཤེས་ཡིན་ནམ་སྙམ་པའི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཏེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། བཟུང་ཟིན་པ་འཛིན་པ་ཉིད་བསལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚུངས་པ་དེ་

མ་ཐག་སྨོས་པས་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བསལ་ཞིང་། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལས་བྱུང་ཞེས་པས་ཕྱི་རོལ་པས་ཡོང་པ་དང་འོན་པ་སོགས་མེད་པར་ཐལ་བའི་ལོག་རྟོག་བསལ་ཏེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། དབང་པོའི་ཤེས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཡིད་ཡིན་པས། ཞེས་པ་ནས། མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པའི་རྐྱེན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཀྱང་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཤེས་པ་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཉིད་དུ་ཐལ་བ་བསལ་ཏེ། ཞེས་པའི་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཡིད་མངོན་ཡིན་ན་དབང་མངོན་གྱི་རྗེས་སུ་བྱུང་བས་ཁྱབ་སྟེ། རྟོག་གེའི་སྐད་ལས། དབང་མངོན་འདས་མ་ཐག་ཏུ་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ནས་རེག་བྱ་འཛིན་པའི་ཡིད་མངོན་པར་ལྔ་ཡོད། གསུམ་པ་སྐྱེ་ཚུལ་ལ་རིགས་གཏེར་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པ་ན་རེ། དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེ་རྗེས་སུ་ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེ་རྗེས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ་བ་སོགས་དབང་ཡིད་སྤེལ་མར་སྐྱེ་བ་རྒྱན་མཁན་པོའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་སྐྱེ། དེའི་རྗེས་དེས་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་དང་དབང་པོས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་དང་། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་གཉིས་རྐྱེན་མཚུངས་པས་སྐྱེད་ལ། དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ནས་མཐར་འགག་པའི་བར་དུས་མཉམ་ཡིན་ལ། འདི་ལ་ཕྱིར་ལྟའི་མངོན་སུམ་གཉིས་དང་། ནང་ལྟའི་རང་རིག་གི་འགྲོས་གཅིག་དང་གསུམ་སྟེ། མངོན་སུམ་འགྲོས་གསུམ་པ་འདི་བྲམ་ཟེ་བདེ་བྱེད་དགའ་བའམ་ཤཾ་ཀ་ར་ནནྡའི་ལུགས་སུ་བྱས་པ། ཡང་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐའ

ཕོ་ནར་སྐྱེ་བ་སློབ་དཔོན་ཆོས་མཆོག་གི་ལུགས་གསུམ་གྱི་སྔ་ཕྱི་གཉིས་མི་འཐད་ལ། བར་མ་དག་འཐད་ཟེར་ཏེ། རིགས་གཏེར་ལས། སྤྱིལ་མ་དང་ནི་རྒྱུན་གྱི་མཐའ།། གཉིས་ཀ་ལ་ཡང་གནོད་བྱེད་ཡོད།། ཅེས་སོ།། རྒྱུན་གྱི་ལུགས་སྤྱིལ་མར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བ་འགྲེལ་བཤད་བོད་དུ་འགྱུར་བ་གཅིག་ལས་ཀྱང་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དབང་ཡིད་སྤྱིལ་ནས་སྐྱེ་བར་རྒྱུན་མཁན་པོས་བཞེད་དོ།། ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་ཀྱི། བོད་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་མི་གསལ་ལོ།། ཞེས་དང་། རིགས་གཏེར་དར་ཊཱིཀ་ལས་ཀྱང་། སྤྱིལ་མར་སྐྱེ་བ་ད་ལྟར་འགྱུར་བའི་རྒྱུན་གྱི་འགྲེལ་བ་ན་མི་སྣང་ངོ་།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱིལ་མར་སྐྱེ་བ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། གནོད་བྱེད་མང་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལུགས་ལས་ཕྱིར་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལུགས་སུ་སྨྲ་བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དབང་མངོན་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་ཚེ་བར་མ་ཆད་པར་ཡུལ་མི་འཛིན་པར་ཐལ། དབང་ཡིད་སྐད་ཅིག་མ་སྤྱིལ་མ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རིམ་གྱིས་འཛིན་ན་དེ་སྟོང་བ།། རྣམ་ཆད་མེད་པར་སྣང་མི་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྒྱུན་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་ཡིད་སྤྱིལ་མར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱུན་གྱི་ལུགས་ལ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་དུས་མཉམ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སློབ་དཔོན་དེས་ཡིད་མངོན་ལ་རྟོག་པ་གཅིག་འདོད་པས། དབང་མངོན་དུས་སུ་ཡང་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མི་འགལ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྒྱུན་ལས། གོམས་ལས་མདུན་ན་གནས་པ་ལ།། འདི་འོ་ཞེས་ནི་ཤེས་པ་གང་།། མངོན་སུམ་བྱེད་ཕྱིར་དེ་ལ་ནི།།

ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ཡིན་པར་འདོད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་མཆོག་དང་བརྟད་ཚུལ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི་གཞན་དུ་སྤྲོའོ།། འདིས་འགྲོས་བརྟེ་ན་འགྲོས་གསུམ་པར་བྱའོ།། རྒྱུན་གྱི་ལུགས་དེ་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་མངོན་སུམ་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ་བ་དང་། དེ་ལ་སྣྲུབ་འཇུག་གི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བྲལ་དུ་མདོ་དང་སྡེ་བདུན་གྱིས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐལ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་ཡིན་ན་རུང་བར་འགྱུར་རོ།། ཡང་བྲམ་ཟེའི་བཞེད་པར་འདོད་ཚུལ་དེ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་བྲམ་ཟེའི་གཞུང་འགྱུར་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པས་དེའི་བཞེད་པར་སྟོན་བྱེད་མེད་པས་དམ་བཅའ་ཙམ་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་། དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། བྲམ་ཟེ་ཆེན་པོའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་མ་དག་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་བྲམ་ཟེའི་བོད་དུ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་གང་ནའང་ཁུངས་མེད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་འགྲོས་གསུམ་ངེས་ཅན་བྱས་ནས་རྟེ་དགོས་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འགྲོས་བདུན་ཀྱང་རྟེ་འདོད་ན་བརྟེས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཡུལ་གྱི་སྣོ་ནས་འགྲོས་ལྔ་དང་དབང་པོ་དང་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་འགྲོས་གཉིས་དང་བདུན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རིགས་གཏེར་དར་ཊཱི་ཀ་ལས། ཡུལ་གྱི་འགྲོས་སྦྱར་ན་ལྔར་འགྱུར་ལ། དབང་པོ་དང་ཡིད་ཀྱི་འགྲོས་བསྣན་ན་བདུན་དུ་འགྱུར་རོ།། ཞེས་དང་། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། སྐྱེ་ཚུལ་འདི་ལ་འགྲོས་དུ་ཡོད་བརྩིས་པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་གོ་བས། འགྲོས་དུ་ཡོད་རྟེ་དགོས་པའི་ངེས་པ་མེད་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། མིག་གི་དབང་མངོན་

ཡུལ་གཟུགས་ལ་འཇུག་བཞིན་པའི་དུས་སུ་སོ་སྐྱེ་དེའི་རྒྱུད་ལ་གཟུགས་གསལ་བར་མཐོང་བའི་ཡིད་མངོན་འདོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཐ་ཆད་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ནི་སྔེ་བདུན་རྩ་འགྲེལ་སོགས་ཡིད་མངོན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བ་གང་ཞིག །དེར་མ་ཟད། རྣམ་འགྲེལ་ལས། གཅིག་ཅར་རིགས་མི་མཐུན་སྐྱེ་ཡང་།། ཤིན་ཏུ་གསལ་བའི་སེམས་གཅིག་གིས།། ཞེས་སོགས་དང་། རྣམ་ཤེས་དོན་གཞན་ཞུགས་པ་ཡི།། ཞེས་སོགས་དུ་མ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབང་པོས་རྒྱུ་བྱས་པ་དང་། དབང་མངོན་གྱི་བཟུང་དོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཟུང་བར་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཐམས་ཅད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་སླ། གཞན་ཡང་། བྲམ་ཟེའི་ལུགས་ལ་ཁྱོད་དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤོན་དང་། དེ་རྗེས་དབང་མངོན་དང་ཡིད་མངོན་གཉིས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་དང་། དེའི་ལུགས་ལ་མངོན་སུམ་འཁྲོས་གསུམ་པ་ཤོན་ནར་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་མངོན་སུམ་འཁྲོས་གཉིས་པ་དང་འཁྲོས་གསུམ་པ་གཉིས་ཀར་འདོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་སུམ་འཁྲོས་གཉིས་པ་གཅིག་དགོས་པ་གང་ཞིག །འཁྲོས་གསུམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་བླངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དང་པོར་དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཤོན་ན་སྐྱེ་དུས་མངོན་སུམ་འཁྲོས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་དུས་དབང་མངོན་དང་རང་རིག་གཉིས་ལས་མངོན་སུམ་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། མངོན་སུམ་འཁྲོས་གཉིས་པར་དེའི་ཚེ་འགྱུར་རོ་སོགས་སྐྱོན་དུ་མ་འཕེན་ཤེས་པར་བྱ། དེས་ན་རང་ལུགས་ལ། སྔེ་བདུན་གྱི་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་ཚུལ་པཎ་ཆེན་ཆོས་མཆོག་ལྟར་དབང་མངོན་གྱི་རྒྱུན་མཐར་སྐྱེ་

བ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་གང་ཞིག །དབང་མངོན་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ཡིད་མངོན་ཡིན་པ་དང་། སྤེལ་མར་སྐྱེ་བ་དང་། རྟོག་བྲལ་གྱི་མངོན་སུམ་འཁྲོས་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྒྱུན་ལྟ་བུ་རྣམས་མི་འཐད་པར་སྒྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཕྱི་མ་རྣམས་སླ། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཡིད་དབང་གིས་བདག་རྐྱེན་བྱས་པའི་གཞན་རིག་མངོན་སུམ་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། གཟུགས་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ།། མིག་དང་ཡིད་ལ་བརྟེན་པའོ།། ཞེས་དང་། ཚད་མ་ཀུན་བཏུས་ལས་ཀྱང་། ཡིད་ཀྱང་དོན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་མངོན་དུས་སུ་ཡིད་མངོན་མི་སྐྱེ་ལ་དེ་ཇོགས་རྗེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དག་གི་དུས་སུ་དབང་མངོན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་མ་ཚང་མཚུངས་ཀྱང་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་དབང་གིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྔེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། འདི་རྒྱུན་དང་རྒྱུན་མ་རྫོགས་གོང་ལ་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་མ་ཚང་མཚུངས་ཀྱང་འགལ་རྐྱེན་ཡོད་མེད་མི་མཚུངས་ཏེ། རྒྱུན་མ་རྫོགས་གོང་དུ་དབང་ཤེས་བར་མ་ཆད་བར་འབྱུང་བས་ཡིད་མངོན་སྐྱེ་བའི་གོ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡིད་མངོན་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། རྒྱུན་སྐྱེ་ན་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་ངེས་པར་འགྱུར་བས་མི་འཐད་དོ།། ཞེས་སྒྲོ་འདོགས་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དེས་ན་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་ཡིན་པས་ལུང་གི་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཐད་ལྡན་ཆུང་ངུ་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་བཤད་པ་ནི་གྲུབ་པའི་མཐའ་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། འདི་གྲུབ་པར་བྱེད་པའི་ཚད་མ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། རིགས་ཐིག་དར་ཊཱི་ཀ་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ལས། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་དེ་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས

ཀྱིས་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཚད་མ་གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་སོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་འཛིན་ཡིད་མངོན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སོ་སྐྱེ་ལ་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་འཛིན་པའི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། ཁྱབ་པར་ཐལ། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་འཛིན་པའི་རང་རིག་ཡོད་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྱབ་སྟེ། རྒྱན་ལྡན་གྱི་ཤེས་པ་དང་། ཚད་མ་ལ་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་ཤེས་པ་ཙམ་ལ་རང་རིག་གིས་གཞལ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། འདི་ཡང་གོ་ཐོབ་བྱས་སོ།། ཁོ་རང་ལ་འོ་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞན་རིག་གི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། འདོད་ན། འཕགས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ལྷག་མ་རྣམས་རྟོགས་སླའོ།།

གསུམ་པ་རང་རིག་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། ཆགས་ལ་སོགས།། རང་རིག་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན།། ཞེས་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པ་ནི་རང་རིག་པ་དང་དབང་པོ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་རང་རིག་པའི་མངོན་སུམ་མོ།། ཞེས་པའི་དོན་འཆད་པར། བདེ་སོགས་བདག་ཉིད་གཞན་མི་

བསྙེན། ཞེས་པ་ནས། ཐ་དད་རྣམ་གཞག་གྲུབ་པ་མིན། ཞེས་བྱུང་། འདིར་རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། འཛིན་རྣམ། རང་རིག་གི་མཚན་ཉིད། རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་འཛིན་རྣམ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད། འཛིན་རྣམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་པའི་གསར་དུ་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་ཚད་མ། བཅད་ཤེས། སྣང་ལ་མ་ངེས་ཀྱི་བློ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ། མིག་ཤེས་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལྟ་བུ་ཚད་མ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་རང་རིག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་བཅད་ཤེས་དང་། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཡིད་མངོན་འཛིན་པའི་རང་རིག་དང་། ཁྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདེ་བ་འཛིན་པའི་རང་རིག་དང་། རྒྱང་ཕན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ཚད་མ་འཛིན་པའི་རང་རིག་ལྟ་བུ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ཆོས་ཅན། རང་མྱོང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། རང་དྲན་པའི་དྲན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་མྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་ཡོད་པར་ཐལ། རང་མྱོང་བྱེད་ལ་རང་རིག་གཞན་རིག་གང་རུང་དུ་ངེས། གཞན་རིག་གི་མྱོང་བྱེད་ཐུག་མེད་ཀྱིས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ངེས་ལས། དུས་ཕྱིས་དྲན་པ་ལས་ཀྱང་སྟེ།། ཚུལ་གཉིས་དང་ནི་རང་རིག་གྲུབ།། མ་མྱོང་བ་ནི་མེད་ཕྱིར་ཡང་།། ཞེས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དྲན་པ་ལས་ཀྱང་བདག་རིག་གྲུབ།། ཅེས་སོ།། ཁ་ཅིག །རང་རིག་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ལྡན་མིན་

འདུ་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རང་རིག་མངོན་སུམ་བཞིར་ཕྱེ་བའི་ཡ་གྱལ་དུ་བགྲང་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ལོ།། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཏུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས་མེད་ཟེར་ན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཉམས་སྨྱོང་གི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རྒྱུན་དང་ལྡན་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སླ། ཁྱབ་སྟེ། འཐད་ལྡན་ཆུང་བ་ལས། མངོན་སུམ་དང་ རྗེས་སུ་དཔག་པ་དག་གི་དང་པོའི་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ནི་ཚད་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུན་ཏུ་གྱུར་བའི་གྲུབ་པ་དང་བདེ་བ་ཐ་མི་དད་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ནི་ཚད་མ་ཡིན་པ་སྤངས་པའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རང་རིག་ཏུ་གྱུར་བའི་བཅད་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། བཅད་ཤེས་ཉམས་སྨྱོང་གི་རང་རིག་དེ་བཅད་ཤེས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེའི་ཡང་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་བཅད་ཤེས་བྱས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མངོན་སུམ་བཞིན་ནོ།།

བཞི་བ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ནི། ཚད་མ་མདོ་ལས། རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་བླ་མས་བསྟན།། མ་འདྲེས་པ་ཡི་དོན་ཙམ་མཐོང་།། ཞེས་པའི་དོན་རྣམ་འགྲེལ་འདིར་འཆད་པར། རྣལ་འབྱོར་ཤེས་པ་སྔར་བཤད་པ།། དེ་དག་གི་དེ་བསྒོམས་བྱུང་ཡིན།། ཅེས་པ་ནས། ལྷག་མ་ཉེ་བར་བསླད་པ་ཡིན།། ཞེས་བྱུང་། འདིར་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲུབ་བྱེད་གསུམ། དང་པོ་ནི། རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་ཞིང་། རང་ཡུལ་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བའི་མཁྱེན་པ་

དེ་དེའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་ཡིན་པར་གྲུར་པའི་ཚད་མ་དང་། བཅད་ཤེས་གཉིས་ཡོད། རང་ཡིན་གྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་སོགས་ཀྱང་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་མེད་དེ། དེ་ཡིན་ན་རང་ལ་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ངེས་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོས་མཐོང་ཉིད་ལས།། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བྱེད།། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི། བརྗེ་བ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། གོམས་རྒྱུན་དང་མ་བྲལ་བར་བསྒོམས་པ་ལས་བསྒོམ་བྱའི་དོན་ལ་གསལ་སྣང་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་འབྱུང་རུང་ཡིན་ཏེ། རྟེན་བརྟན་པ་གོམས་པར་བྱས་ཟིན་འབད་རྩོལ་བསྐྱར་མ་ལ་མི་ལྟོས་པའི་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་འདོད་ཆགས་བཞིན། ཇི་སྐད་དུ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཕྱིར་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན།། གང་གང་ཤིན་ཏུ་གོམས་གྱུར་པ།། གོམས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན།། དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟེན་སེམས་གསལ་རིག་ཙམ་ཡིན་ལ། དེ་བརྟན་པར་རིག་པ་ཙམ་གྱི་ཡ་མཐའ་དང་མ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།། རྒྱན་ལས། དབང་པོ་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལས།། ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པའང་དེ་ལས་ཡིན།། དེ་ལས་ཀྱང་ཡང་དེར་འགྱུར་ཕྱིར།། སྲིད་པ་ཐོག་མཐའ་མེད་པར་གནས།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་དེ་དང་འདྲ་ཡང་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། མངོན་སུམ་རང་གི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུན་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། མངོན་སུམ་ལྟར་སྣང་བཤད་པ་དང་། མཚོན་བྱ་རྗེས་བརྗོད་

མཚན་ཉིད་སྒྲུབ་པའི་སྒྲ་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ལ་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་བག་ཆགས་བརྟན་བྱུང་གི་མི་བསླུ་བའི་ཤེས་པ་དེ། མངོན་སུམ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྣམ་ངེས་ལས། གཞན་བག་ཆགས་བརྟན་པའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་མི་བསླུ་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདིར་ཚད་མ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་དང་། དེའི་འཐད་ལྡན་ལས། རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་དུ་སྨྲ་བ་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་གྱིས་བག་ཆགས་བརྟན་པ་དང་མི་བརྟན་པ་དག་གི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐོང་ལ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་སྔར་ལྟར་ཡིན་ལ། སེམས་ཙམ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་བྱེད་ན་དེ་ལྟར་སྦྱར་དགོས། གཉིས་པ་དབྱེ་ན་དབང་མངོན། ཡིད་མངོན། རང་རིག །རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་བཞི་ཡོད། དང་པོ་ལ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མངོན་ནས་རེག་འཛིན་དབང་མངོན་བར་ལྔ་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལ་རང་ཡིན་གྱི་ཚད་མ་དང་བཅད་ཤེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡང་ཡོད། གཉིས་པ་ཡིད་མངོན་ཡང་སྡེ་བདུན་ལས་བཤད་པའི་ངོ་བོ་དབྱེ་བ་སྐྱེ་ཚུལ་སྔར་དང་འདྲ་ལ། ས་སྡེ་ན་ཙུང་ཟད་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་མ་སློས་པས་དེར་ལྟོས། གསུམ་པ་རང་རིག་ཀྱང་སྔར་ལྟར་མདོ་སྡེ་བ་སེམས་ཙམ་པ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་འདོད་ལ། ཐལ་འགྱུར་བ་དང་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་པ་དག་མི་འདོད་དོ།། བཞི་པ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་མདོ་སྡེ་བ་ལྟར་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་ཐེག་བསྡུས་སུ་བཤད་ཅིང་། ལང་གཤེགས་ཀྱི་དགོངས་པར་རྣལ་

འཁོར་སྐྱོད་པའི་དབུ་མ་བ་དང་གཉིས་ཀས་འདོད་པའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་པའི་རྐྱེན་གསུམ་ནི། དམིགས་བརྟགས་ལས། ནང་གི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ནི།། ཕྱི་རོལ་ལྟར་སྣང་གང་ཡིན་པ།། དོན་ཡིན་རྣམ་ཤེས་ངོ་བོའི་ཕྱིར།། དེ་རྐྱེན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཕྱིར་རོ།། ཞེས་པ་འདིས་སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྣང་བའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་བཏགས་པ་བ་བསྟན་ཏེ། དེས་དབང་ཤེས་ལས་ཕྱི་རོལ་ལྟ་བུར་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་སོགས་ནི། དབང་ཤེས་དེ་དང་དེའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་ཡིན་ལ་དེ་དང་དེའི་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་རྣམ་ཤེས་དེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ན་དེའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་དོན་དུ་སྣང་བ་དང་དེ་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པ་ནང་ན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་དམིགས་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་སྣང་བའི་རྐྱེན་བཤད་དོ།། དེར་མ་ཟད་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོན་པོ་དེ་དབང་ཤེས་གཅིག་པུ་དེའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་བའི་དུས་མཉམ་ཡིན་ཀྱང་འདིར་རྐྱེན་དུ་འདོད་དེ། དེ་ཡུལ་དུ་ཡོད་ན་དབང་ཤེས་དེ་སྐྱེ་ལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ་དམིགས་བརྟགས་ལས། གཅིག་ཆའང་མི་འཁྲུལ་ཕྱིར་ན་རྐྱེན།། ཞེས་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་ལས། རེ་ཞིག་དེ་ལྟར་སྣང་བ་ཉིད་རྐྱེན་ཡིན་ལ་བཏགས་ན་དེའི་ཕྱོགས་ལྷན་ཅིག་སྐྱེ་པ་གོ་ཇི་ལྟར་རྐྱེན་ཡིན་ཞེ་ན། གཅིག་ཆའང་ཞེས་སོགས་ནས། རྐྱེན་ཉིད་ཡིན་པར་སྨྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་ཆོས་མངོན་པའི་སློབ་དཔོན་དག་གིས་རྒྱུ་དྲུག་འདོད་པ་དང་བསྟུན་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་ལུགས་

མིན་ཏེ། དེ་ནི་དམིགས་རྐྱེན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དམིགས་རྐྱེན་གྱི་ཚུལ་འདི་ཡང་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་སྲིད་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ལ་རྫས་གཞན་གྱིས་མ་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཆོས་མངོན་པ་བའི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ལ་སོགས་པ་སྔ་མ་དག་གི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་པ་བཤད་པ་ལ་དུས་མཉམ་པ་མི་རུང་ཞིང་། དམིགས་རྐྱེན་ནི་ཤེས་པ་དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཤེས་པ་དང་་དེ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་གྲུབ་པ་དགོས་ཀྱི། གཅིག་ཅར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་བརྟགས་ལས། ཡང་ན་ནུས་པ་འཇོག་ཕྱིར་རིམ་གྱིས་ཡིན།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་ཤེས་སྔ་མ་སྔ་མའི་སྟེང་གི་རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་དང་དེ་ཆོས་ཅན། རིམ་གྱིས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། རང་འབྲས་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་དེ་དག་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་འཇོག་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཚིག་དེའི་ནུས་པ་རྗོད་གཞི་བྱས་འཇོག་ཕྱིར་སྒྲུབ་བྱེད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་ཚིག་ཟིན་ལྟར་སྦྲེལ་ན་ཁྱབ་པ་མ་འབྲེལ་བའམ། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུད་རྒྱུར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བག་ཆགས་བརྟན་འབྱུང་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དེས་ནུས་པ་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་ཚུལ་དེ་འཐད་པར་ཐལ། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་དང་

སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གྱི་སྟེང་གི་དབང་མངོན་ཕྱི་མ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ཏེ། དབང་མངོན་ཕྱི་མ་སྔོན་པོའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་རང་སྣང་བ་དང་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ནུས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། དོན་དུ་སྣང་བ་དེ་ནི་ཞེས་པས། སྔོན་པོ་དམིགས་རྐྱེན་ནུས་པ་སོགས་ཀྱིས་ནུས་པ་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་ལས། དེ་ཡང་སེམས་ཙམ་པའི་ལུགས་ལ་དབང་ཤེས་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་བ་ཐམས་ཅད་བག་ཆགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཤར་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་གྱི། ཡུལ་རང་ངོས་ནས་གཏད་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ལ། ཞེས་པ་ནས། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྩ་བའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་བཞག་པའི་ཚུལ་འདི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་དང་། དབང་པོ་སྔ་མའི་སྟེང་གི་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། སྔོན་འཛིན་དབང་མངོན་ཕྱི་མའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་པས་དབང་མངོན་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་པ་བས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱང་འདིར་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྡེ་བདུན་ཡིད་ཀྱི་མུན་སེལ་

ལས། དེ་ཡང་དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྐྱེན་ཡང་ཡིན་པས། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འཇོག་པ་མ་ཡིན་གྱི། དབང་ཤེས་ཕྱི་མ་འདིར་རང་གི་དམིགས་པའི་རྣམ་ལྡན་དུ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ཞེས་བྱའོ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་རྒྱན་ལས། ཉུས་པ་འཇོག་པའི་དམིགས་རྐྱེན་ནི་སྔོ་སྣང་དབང་ཤེས་ཀྱི་སྔ་ལོགས་སུ་བྱུང་བའི་སྔོན་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྔོན་པོ་དང་དབང་མཐོན་ལ་རྣམ་པ་ཤར་བའི་སྔོན་པོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྐྱེན་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། དབང་མཐོན་དེའི་དམིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། རྐྱེན་ཡང་ཡིན་པས་དམིགས་རྐྱེན་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འདི་དམིགས་རྐྱེན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ནོ།། ཡང་དབང་མཐོན་གྱི་སྔ་ལོགས་དེ་མ་ཐག་གི་སྔོན་པོ་དང་། དབང་མཐོན་སྔ་མའི་སྟེང་གི་དབང་མཐོན་ཕྱི་མ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་ལྡན་ཏུ་སྐྱེད་པའི་ཉུས་པ་གཉིས་ཆོས་ཅན། དམིགས་རྐྱེན་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། དབང་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པ་འཇོག་བྱེད་ཡིན་པ་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱི་རྐྱེན་ཡིན་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རང་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ནང་གི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འདོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དབང་མཐོན་གྱི་རྐྱེན་གསུམ་ཡོད་དེ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དང་། བདག་རྐྱེན་དང་། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྔོན་འཛིན་དབང་མཐོན་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་དེའི་དམིགས་པས་ཁྱབ་ཅིང་། དེའི་དམིགས་པ་ལ་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་གྱིས་ཁྱབ་ལ། དབང་མཐོན་དེའི་དམིགས་རྐྱེན་ལ་དེ་ལ་སྣང་བས་ཁྱབ། མི་སྣང་བས་ཁྱབ། དེས་རྟོགས་

པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ། མ་རྟོགས་པས་ཀྱང་མ་ཁྱབ་ལ། དེའི་དམིགས་རྐྱེན་དབང་མཚོན་དེ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་སྔོན་འཛིན་དབང་མཚོན་གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཚུལ་སོགས་ཤེས་པར་གྱིས། དམིགས་རྐྱེན་གཉིས་བཤད་ཟིན་ཏོ།།

དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་མདོ་སྡེ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། རིགས་རྒྱན་ལས། གཟུགས་འཛིན་དབང་མཚོན་སྔོན་ཙམ་དུ་གཙོ་བོར་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཡིན་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རིགས་རྒྱན་ལས། དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་རིགས་མཐུན་པ་ནས་བྱེད་པར་མ་ངེས་ཏེ། རྟོག་པས་དབང་ཤེས་དང་། དབང་ཤེས་ཀྱིས་རྟོག་པ་དང་། དཀར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱིས་སེར་འཛིན་དབང་ཤེས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྐྱེན་བྱེད་པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས། གཟུགས་འཛིན་དབང་མཚོན་ལ་གཟུགས་པ་ན་འཛིན་ནུས་སུ་རང་དབང་དུ་སྐྱེད་པའི་རྐྱེན་དེ། གཟུགས་འཛིན་དབང་མཚོན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བདག་རྐྱེན་གྱི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག །མཚན་གཞི་དེའི་བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པར་མདོ་སེམས་གཉིས་ཀས་འདོད་ཀྱང་། མདོ་སྡེ་བས་དབང་པོ་དེ་ཤེམ་པོ་དང་། སེམས་ཙམ་པས་དབང་མཚོན་སྔ་མའི་ནུས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་བརྟགས་ལས། ལྷན་ཅིག་བྱེད་དབང་ནུས་པ་ཡི།། ངོ་བོ་གང་ཡིན་ནུས་པའང་ཡིན།། དེ་ཡང་རྣམ་རིག་ལ་མི་འགལ།། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ས་བཅད་ལྷག་མ་རྣམས་སྔར་བཤད་པས་རྟོགས་སླ་ཞིང་། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལུགས་ཡང་ཚིག་གསལ་གྱི་ཚད་མའི་རྣམ་བཤད་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་ཟིན་པས་དེར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

སྨྲས་པ། འཁོར་འདས་སྐྱོན་ཡོན་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་།། བདེན་གཉིས་བདེན་བཞིའི་སྣང་དོར་མ་ལུས་པ།། སོ་སོར་འབྱེལ་དང་མ་འབྱེལ་བློ་རིག་ཚོགས།། ལེགས་བཤད་དྭངས་ཤེལ་ནང་དུ་བཀྲ་འདི་ལྟོས།། གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་རང་གཞན་ཚད་མ་དང་།། བློ་རིག་འདོད་ཚུལ་འདི་ལ་འཕགས་ཡུལ་གྱི།། པཎ་ཆེན་རྣམས་ཀྱང་བཞེད་སྲོལ་ཚོན་རིས་བཞིན།། ལེགས་པར་གསལ་འདི་སྒྱུ་མ་མིག་འཕྲུལ་བཞིན།། འདིར་འབད་དགེ་བས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ།། རྒྱལ་བ་སྲས་བཅས་བཞེད་གཞུང་མ་འབྲེལ་པར།། མ་ལུས་འགྲོ་ལ་འདོམས་པར་འཇམ་པའི་དབྱངས།། ཇི་བཞིན་གནས་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་སྒྲོལ་ཤོག །

ཅེས་བློ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་ཉུང་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་མཛེས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་འཇམ་གླིང་མཁས་པའི་འབྱུང་གནས་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གི་བློ་རིག་པ་སྟ་ཕྱི་ལ་བློ་རིག་གི་ཁྱད་པར་རྒྱས་བསྡུས་དུ་མ་གསར་དུ་བཏང་བར་སོ་སོའི་ཟིན་བྲིས་བྱས་ཏེ། བློ་རིག་གི་འཛིན་གྲྭ་སྟ་ཕྱིས་ཡང་ཡང་བསླུལ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དམ་པའི་སྐྱེ་རབས་ཀྱི་ཕྲེང་བ་ཅན་བདེ་ཐང་སྤྲུལ་སྐུ་ཨེར་ཧེ་ནི་ཏུ་ཐོག་ཐུས་རྟགས་བརྒྱད་ཁ་བཏགས་གོས་འབྲུག་རྒྱན་བཞི་མ་དང་རིན་ཆེན་སེར་པོ་དང་བཅས་ཡང་ཡང་བསྐུལ་བས་མང་དུ་ཐོས་པའི་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཟིན་བྲིས་དག་ལ་ཞུས་དག་བྱས་ཏེ་རང་ལུགས་འཐད་ལྡན་དུ་སྒྲུར་བ་འདིས་ཀྱང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྒོ་ཐམས་ཅད་ནས་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

སྭསྟི། རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་ཕྱོགས་གླང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི།། ཚད་མའི་གཞུང་གི་གནད་འདུས་རིགས་པའི་འཕྲུལ།། ལེགས་བཤད་གཏེར་ཆེན་བློ་རིག་མཐའ་དཔྱོད་འདི།། ཐར་འདོད་བློ་མིག་ཕྱེ་བའི་ཐབས་གཅིག་པུ།། དེ་ཕྱིར་ཆོས་སྦྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་སླད་དུ།། བསྟན་པའི་སྦྱིན་བདག་མི་རྗེ་

སེན་ནོ་ཡིན།། མཐུན་རྐྱེན་སྦྱོར་ནས་ཆོས་སྡེ་སྐྲུ་འབུམ་དུ།། བཀོད་ལེགས་པར་དུ་བསྒྲུབས་པའི་དགེ་ཚོགས་ཀྱིས།། རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་བསྟན་འཛིན་ཞབས་པད་བརྟན།། སྐྱེ་དགུ་ཆོས་འབྱོར་བདེ་སྐྱིད་དཔལ་གྱིས་འཚོ།། ཁྱད་པར་མི་རྗེ་དཔོན་པོ་ཡུམ་སྲས་ཀྱི།། ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་ལྷུན་གྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་པ་འདི་ནི་སློམ་ལས་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་སྨྲུག་བྲིས་སུ་བགྱིས་པའོ།། སརྦ་མངྒ་ལཾ།